

**BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO IR GYNIMO
NUOTOLINIŲ BŪDŲ TVARKOS APRAŠAS**

Klaipėda, 2020

BAKALAURO BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO IR GYNIMO NUOTOLINIŲ BŪDU TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bakalauro baigiamojo darbo (toliau - baigiamasis darbas arba BD) rengimo ir gynimo nuotoliniu būdu tvarkos aprašas (toliau – aprašas) numato pagrindines nuostatas, pagal kurias rengiamas, ginamas ir vertinamas Lietuvos verslo kolegijos (toliau – kolegija) vykdomų koleginių studijų programų bakalauro baigiamasis darbas.
2. Baigiamojo darbo teigiamas įvertinimas leidžia studentui suteikti atitinkamos studijų krypties profesinio bakalauro laipsnį ir išduoti profesinio bakalauro diplomą.
3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu; studijų pakopų aprašu; bendraisiais studijų vykdymo reikalavimais; kolegijos studijų nuostatais bei kitais norminiais teisės aktais.

II. APRAŠO TIKSLAS IR PASKIRTIS

4. Aprašo tikslas – nustatyti bendrus reikalavimus kolegijos vykdomų koleginių studijų programų baigiamojo darbo rengimui ir gynimui nuotoliniu būdu bei apibrėžti pagrindinius kriterijus, kuriais remiantis vertinamas baigiamasis darbas.
5. Aprašo paskirtis – standartizuoti baigiamojo darbo temos pasirinkimo, rengimo ir gynimo procedūras kolegijoje.
6. Apraše apibrėžtos nuostatos yra privalomos studentams, baigiamųjų darbų vadovams, katedrų vedėjoms (-jams), recenzentams ir kvalifikacinei baigiamojo darbo gynimo komisijai.

III. BAIGIAMOJO DARBO PASKIRTIS

7. Baigiamojo darbo paskirtis – įvertinti kaip studentas pasiekė koleginių studijų programos studijų rezultatus, nustatyti įgytų žinių, gebėjimų ir profesinių kompetencijų lygį.
8. Baigiamasis darbas yra baigiamasis studijų etapas, kuris padeda įvertinti studento pasiektų studijų rezultatų lygį, jo kritinio mąstymo, interpretavimo, kūrybiškumo ir kitus gebėjimus, susijusius su įgytų žinių praktiniu pritaikymu konkrečioms su studijų kryptimi susijusioms problemoms spręsti, įvertinamas studento gebėjimas suvokti ir formuluoti problemas, pasirinkti tinkamus jų sprendimo

būdus, atlikti empirinius tyrimus, analizuoti ir apibendrinti duomenis, pateikiant logiškas išvadas ir pagrįstas galimybes.

IV. BAIGIAMOJO DARBO TEMOS PASIRINKIMAS IR TVIRTINIMAS NUOTOLINIU BŪDU

9. Baigiamojo darbo temą pasirenka studentas Moodle aplinkoje, parašo prašymą dėl temos pasirinkimo ir siunčia katedros vedėjai (-ui). Galimi keli pasirinkimo variantai:
 - 9.1. Praktikos metu suformuluota konkrečios įmonės ar organizacijos užduotis, kurios tikslas išspręsti realios veiklos problemą.
 - 9.2. Studijų metu atliktų kursinių darbų ir vykdytų tyrimų pagal studijų programos dalykus tęsinys, detaliau nagrinėjant temą, į kurią studentas gilinasi per kelis studijų semestrus.
 - 9.3. Naujos temos, nagrinėjančios aktualias konkrečių įmonių (organizacijų), kuriose atliekama baigiamoji profesinės veiklos praktika, problemas, pasirinkimas.
 - 9.4. Verslo asociacijų ar regiono savivaldybių užsakomųjų tyrimų aktualios temos.
10. Studento pasirinkta BD tema turi atitikti studento pasirinktą studijų programos specializaciją arba studijų kryptį.
11. Studentas rašo individualų Baigiamąjį darbą.
12. Atskirais atvejais, nagrinėjant sudėtingas temas arba atliekant didesnės apimties tyrimus, Baigiamasis darbas gali būti rašomas dviejų studentų. Studentai, norintys bendrai rašyti Baigiamąjį darbą, pateikia katedros vedėjai (-jui) bendrą prašymą, nurodant tokio pasirinkimo motyvus. Sutikimas leisti rašyti Baigiamąjį darbą dviem studentams priimamas katedros sprendimu.
13. Bendrą Baigiamąjį darbą rašantys studentai jį turi ginti kartu. Jei dėl tam tikrų priežasčių vienas iš autorių negali arba neturi teisės ginti, bendro darbo gynimas nukeliamas į kitus studijų metus. Kai priežastis, dėl kurios darbas nukeliamas ginti vėlesniam laikui, yra pateisinama (liga, artimųjų netektis ar kt.), tai papildomai mokėti už Baigiamojo darbo gynimą nereikia. Ši tvarka taikoma visiems bendrą darbą rašantiems studentams, nepriklausomai nuo to, dėl kurio autoriaus kaltės darbas yra nukeltas.
14. Dviem studentams kartu rašant Baigiamąjį darbą, įvade turi būti nurodomas kiekvieno autoriaus indėlis.
15. Studentas pagal Baigiamojo darbo tematiką pasirenka vadovą ir su juo aptaria bei konkretizuoja Baigiamojo darbo temą, kuri vėliau yra tvirtinama katedros posėdyje.
16. Studentas prašymą dėl Baigiamojo darbo rašymo katedrai turi pateikti iki einamojo studijų semestro 11 savaitės (nuolatinių studijų –V, iššestinių –VII).
17. Katedros vedėjos (-o) sudaryta darbo grupė peržiūri temų formuluotes ir tvirtina jas katedros posėdyje iki einamojo studijų semestro 13 savaitės (nuolatinių studijų –V, iššestinių –VII) pabaigos.

18. Katedros vedėjos (-o) patvirtintas Baigiamųjų darbų temas ir vadovus turi viešai paskelbti iki einamojo studijų semestro (nuolatinių studijų –V, iššestinių –VII) 14 savaitės pabaigos.

V. BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO ETAPAI

19. Baigiamasis darbas pradedamas rengti priešpaskutiniame studijų semestre. Studentas nuotoliniu būdu konsultuojasi su vadovu ir aptaria BD koncepciją (darbo tikslas, uždaviniai, tyrimo metodika ir pan.) bei suderina Baigiamojo darbo užduotį iki einamojo studijų semestro pabaigos: nuolatinių studijų studentai iki V semestro pabaigos, iššestinių –VII semestro pabaigos.

20. Studentai privalo laikytis katedrų vedėjų patvirtintų BD rengimo etapų ir terminų, kuriuos viešai skelbia kiekviena katedra iki einamojo studijų semestro 3 savaitės pabaigos: nuolatinių studijų studentai iki V semestro pabaigos, iššestinių –VII semestro pabaigos.

21. Vadovo ir studento suderinta BD užduotis pasirašoma iki einamojo studijų semestro pabaigos: nuolatinių studijų studentai iki V semestro pabaigos, iššestinių –VII semestro pabaigos. Koreguoti BD temą studentas gali iki kito studijų semestro (nuolatinių studijų –VI, iššestinių –VIII) 12 savaitės pabaigos.

22. BD struktūra, darbo įvadas ir teorinės dalies metmenys pateikiami vadovui iki studijų semestro (nuolatinių studijų –VI, iššestinių –VIII) 4 savaitės pabaigos, įkeliant BD į sukurtą „Baigiamasis darbas“ Moodle aplinką.

23. BD teorinė dalis bei empirinės dalies pirminis variantas parengiamas ir pateikiamas vadovui iki studijų semestro (nuolatinių studijų studentai –VI, iššestinių –VIII) 10 –12 savaitės, įkeliant BD į sukurtą „Baigiamasis darbas“ Moodle aplinką.

24. Studentas visais klausimais, susijusiais su Baigiamojo darbo rengimu, konsultuojasi su BD vadovu pagal suderintą grafiką nuotoliniu būdu.

25. Studentas ne vėliau kaip 3 darbo dienos iki baigiamojo darbo pristatymo į katedrą (įkeliant BD į sukurtą „Baigiamasis darbas“ Moodle aplinką) turi pateikti galutinį BD variantą vadovui, kad pastarasis galėtų parašyti atsiliepimą.

26. Baigiamojo darbo gynimas *nuotoliniu būdu* vyksta dviem etapais. Pirmame etape baigiamieji darbai svarstomi katedros posėdyje *nuotoliniu būdu*, jungiantis prie pateiktos nuorodos arba Skype, dalyvaujant darbų autoriams. Katedros posėdžiai vyksta paskutiniąją studijų semestro (nuolatinių studijų – VI, iššestinių – VIII) savaitę.

27. Diplomantas, ginantis baigiamąjį darbą katedroje *nuotoliniu būdu*, privalo įkelti iki numato termino baigiamąjį darbą su darbo autoriaus ir vadovo parašais (pasirašyti galima ir PDF variante, pasirašyti elektroniniu parašu, skanuotu parašu) bei baigiamojo darbo vadovo atsiliepimu į „Baigiamasis darbas“ Moodle aplinką (į nurodytą studento grupę).

28. Katedros dėstytojų komisija peržiūri baigiamąjį darbą ir, jei visi reikalavimai tenkinami, darbas ginamas katedroje. Peržiūrėtas, BD su koreguojamomis rekomendacijomis studentams, įkeliamas į „Baigiamasis darbas“ Moodle aplinką nurodytoje grupėje.
29. Gynimo katedroje metu pastebėjus esminių trūkumų darbo ginti Kvalifikacinėje baigiamojo darbo gynimo komisijoje neleidžiama. Dalyvaujant diplomantui ir darbo vadovui katedros dėstytojų komisija sprendžia, ar darbą galima pataisyti ir po to ginti, ar darbą taisyti iš esmės ir ginti kitais studijų metais.
30. Nusprendus, jog darbas atitinka jam keliamus reikalavimus, jis teikiamas ginti viešai, o katedros vedėjas skiria recenzentą. Antrame etape baigiamasis darbas ginamas Kvalifikacinėje Baigiamojo darbo gynimo komisijoje.
31. Katedra, likus iki viešo darbo gynimo Kvalifikacinėje Baigiamojo darbo gynimo komisijoje ne mažiau kaip 2 savaitėms, teikia direktoriui:
 - 31.1. Sąrašą studentų, kuriems leidžiama ginti BD.
 - 31.2. Sąrašą studentų, kuriems neleidžiama ginti BD.
32. Darbo, kurio neleidžiama ginti, autorius yra braukiami iš studentų sąrašų, kaip:
 - 32.1. Neįvykdęs studijų programos.
 - 32.2. Katedros sprendimu ir katedros vedėjo teikimu kaip laiku neparengęs kvalifikacinių reikalavimų atitinkančio BD.
 - 32.3. Turintis finansinių įsiskolinimų.
33. Baigiamieji darbai, kurie per gynimą katedroje nepateko į leidžiamų ginti darbų sąrašą, pačių studentų prašymu gali būti rašomi iš naujo ir ginami ne anksčiau kaip kitą semestrą.
34. Negynus BD vienerių studijų metų bėgyje, studentas privalo kartoti paskutiniųjų studijų metų kursą.
35. BD apiforminimas ir struktūra privalo atitikti Metodinėse rekomendacijose pateiktiems reikalavimams.
36. Studentai ne vėliau kaip dvi savaitės prieš gynimą nuotoliniu būdu (pagal sudarytą grafiką) turi įkelti BD į „Baigiamasis darbas“ Moodle aplinką pagal numatytą grupę.
37. Baigiamojo darbo pradžioje (prieš turinį) privalo būti įsegta Deklaracija apie savarankišką darbo atlikimą.
38. Autorius(-iai) yra atsakingas (-i) už tai, kad Baigiamajame darbe nebūtų pažeistos kitų asmenų autorinės teisės, nebūtų pateikta neskelbtina informacija, kuriai taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyti skelbimo apribojimai.
39. Studentus iki viešo BD gynimo likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms privalo BD įkelti į elektroninę duomenų bazę.

40. Kvalifikacinės Baigiamojo darbo gynimo komisijos (toliau – komisija) sudėtį siūlo katedros vedėja (-jas), komisiją ir pirmininką įsakymu tvirtina Kolegijos direktorius. Darbų gynimo data iš anksto skelbiama viešai.

41. Kiekvienais studijų metais kiekvienos studijų programos baigimo rezultatams vertinti kolegijos direktoriaus įsakymu sudaroma atskira Komisija iš ne mažiau kaip 5 asmenų. Bent vienas komisijos narys turi būti mokslininkas ir bent vienas kitos aukštosios mokyklos dėstytojas. Komisijos sudėtis:

42.1. Veiklos pasaulio atstovai–praktikai (ne mažiau kaip pusė komisijos narių), iš kurių vienas skiriamas komisijos pirmininku.

42.2. Atitinkamos katedros vedėjas arba dėstytojas, atsakingas už studijų programos įgyvendinimą.

43. Baigiamasis darbas ginamas viešai *nuotoliniu būdu*.

44. Baigiamųjų darbų gynimas protokoluojamas.

45. Už komisijos posėdžių protokolus, jų pateikimą Studijų skyriui atsakingas direktoriaus įsakymu paskirtas komisijos sekretorius.

46. Studentų Baigiamieji darbai yra recenzuojami. Studentas su recenzija turi teisę susipažinti vieną dieną prieš Baigiamojo darbo gynimą. Studentui, kurio Baigiamąjį darbą recenzentas įvertino nepatenkinamai, paliekama teisė įprastine tvarka viešai ginti Baigiamąjį darbą.

VI. BAIGIAMOJO DARBO GYNIMUI NUOTOLINIU BŪDU REIKALINGOS PRIEMONĖS

47. Baigiamojo darbo gynimui nuotoliniu būdu sukuriama nuoroda, kuri skelbiama viešai (įsakyme dėl gynimo, kolegijos internetinėje svetainėje), kad prisijungtų baigiamojo darbo kvalifikacinė komisija ir studentai, kurie dalyvauja viešajame gynime.

48. Studentas komisijai privalo pateikti savo tapatybės kortelę arba pasą, kad katedros vedėjas (-a) sutikrintų pateiktuose studentų sąrašuose studento, dalyvaujančio baigiamojo darbo gynime vardą ir pavardę bei patvirtintų studento asmens tapatybę.

49. Studentai, dalyvaujantys viešajame gynime turi turėti kompiuterį, internetinį ryšį, garantuoti, kad jis nenutrūks gynimo metu, kamerą ir mikrofoną, jie turi gynimo metu būti įjungti.

50. Kolegija turi gauti iš studento raštišką sutikimą dėl viešo gynimo metu vykdomo vaizdo ir garso įrašo.

51. Baigiamojo darbo gynimo metu baigiamojo darbo komisijos nariai ir studentas privalo turėti informacinių komunikacinių technologijų (toliau –IKT) priemones.

52. Viso baigiamojo darbo gynimo metu komisijos nariai turi aiškiai matyti studento veidą, išskyrus tuos atvejus, kai komisijos nariai patys nurodo, kuria kryptimi studentui turėtų nukreipti kamerą.

53. Viso baigiamojo darbo gynimo metu komisijos nariai turi girdėti studentą. Balsas turi būti garsus, raiškus ir neiškraipytas.

54. Prieš oficialią baigiamojo darbo gynimo pradžią katedros vedėjas (-a) turi atlikti ryšio kokybės testus arba užmegzti bandomąjį ryšį su studentu, kad įsitikintų, jog jo naudojamų IKT priemonių ir ryšio kokybė yra atitinkanti keliamus reikalavimus.

55. Baigiamojo darbo gynimo erdvėje neturi būti pašalinių asmenų, o aparatai, galintys skleisti pašalinius garsus ir atitraukti komisijos narių ar studento dėmesį (telefonas, televizorius, radijo imtuvas ir kt.) turi būti išjungti.

56. Baigiamojo darbo gynimo įrašą google drive diske studijų skyriaus administratorė privalo saugoti vienerius metus.

VII. BAIGIAMOJO DARBO GYNIMO KVALIFIKACINĖJE KOMISIJOJE EIGA

57. Kvalifikacinės *Baigiamojo darbo* gynimo komisijos pirmininkas supažindina studentus su Kolegijos direktoriaus įsakymu ir primena pagrindinius reikalavimus, kurių studentai turi laikytis *Baigiamojo darbo* pristatymo ir gynimo nuotoliniu metu. Kvalifikacinė *Baigiamojo darbo* gynimo komisija ir studentai privalo laikytis *Baigiamojo darbo* gynimo sąrašo eiliškumo, išskyrus tuos atvejus, kai Komisijos pirmininkas numato kitaip.

58. Posėdžio metu komisijos nariai, studentai ir kiti dalyvaujantys asmenys turi laikytis bendrųjų etikos normų, būti tolerantiški, neužgaulioti vieni kitų, susilaikyti nuo išankstinių viešų vertinimų.

59. *Baigiamajam darbui* pristatyti studentui skiriama 7 – 10 min. Per tą laiką studentas privalo įvardyti nagrinėjamą problemą, jos naujumą, naudotus tyrimo metodus, gautus rezultatus ir pateikti pagrindines išvadas bei pasiūlymus ir demonstruoti profesines kompetencijas, kurias įgijo studijų metu. Pristatymo metu klausimai studentui neteikiami.

60. Po *Baigiamojo darbo* pristatymo posėdžio sekretorius supažindina komisiją ir studentą su vadovo atsiliepimu, recenzija ir įvardija pastebėtus trūkumus. Studentui suteikiama teisė atsakyti į vadovo ir recenzento pastabas.

61. Studentui atsakius į vadovo ir recenzento pastabas, komisijos nariai teikia klausimus, susijusius su *Baigiamojo darbo* tema. Klausimus, susijusius su pateiktu darbu, gali teikti ir kiti gynimo metu auditorijoje esantys dalyviai. Komisijos pirmininkas gali nutraukti diskusijas, jei pateiktas nekonkretus, nekorektiškas arba su tema nesusijęs klausimas. Komisijos nariai turi pareikšti žodžiu, ar į jų pateiktus klausimus buvo tinkamai atsakyta.

62. Komisijai pageidaujant, studentas turi pateikti naudotus tyrimo instrumentus (užpildytus klausimynus ir kt.).

63. Baigus ginti *Baigiamuosius darbus* visiems studentams, skelbiamas uždaras komisijos posėdis, kurio metu tariamasi dėl galutinio *Baigiamojo darbo* įvertinimo. *Baigiamojo darbo* vertinimo procedūros ir tvarka išsamiai aprašyti *Bakalauro baigiamojo darbo rengimo ir gynimo tvarkos aprašo*

IX skyriuje. *Baigiamojo darbo* įvertinimo rezultatai skelbiami viešai pasibaigus komisijos posėdžiui. Studentui pageidaujant, jo gynimo rezultatai gali būti viešai neskelbiami.

64. Jei studentas nesutinka su *Baigiamojo darbo* įvertinimu arba mano, kad buvo pažeistos gynimo procedūros, jis turi teisę teikti apeliaciją Kolegijos *Apeliacijų nuostatuose* nustatyta tvarka.

VIII. VERTINIMO PROCEDŪROS IR TVARKA

65. Vertinimo procedūra ir tvarka pateikta Bakalauro baigiamojo darbo rengimo ir gynimo tvarkos aprašo IX skyriaus 68 - 80 punktuose.

IX. PAKARTOTINIS BAIGIAMOJO DARBO RENGIMAS IR GYNIMAS

66. Darbo, kurio neleidžiama ginti, autorius yra braukiamas iš studentų sąrašų. *Baigiamieji darbai*, kurie per gynimą katedroje nepateko į leidžiamų ginti darbų sąrašą, pačių studentų prašymu gali būti rašomi iš naujo ir ginami ne anksčiau kaip kitą semestrą. Kvalifikacinėje Baigiamojo darbo gynimo komisijoje neapgintas darbas patobulintas gali būti ginamas ne anksčiau kaip po vienerių studijų metų.

67. Negynus *Baigiamojo darbo* vienerių studijų metų bėgyje, studentas privalo kartoti paskutiniųjų studijų metų kursą.

X. NUKELTO GINTI BAIGIAMOJO DARBO NUOSTATOS

68. Studentas gali raštu kreiptis į Studijų skyrių, prašydamas leisti BD gynimą nukelti kitiems studijų metams. Studentas kreiptis privalo ne vėliau kaip likus savaitei iki Baigiamųjų darbų gynimo katedroje datos pagal katedros paskelbtą grafiką.

69. Dėl pateisinamos priežasties (liga ar pan.) negintas darbas gali būti ginamas direktoriaus įsakymu ir anksčiau, prasidėjus kitam studijų semestru.

70. Einamojo studijų semestro pirmąją savaitę studentas turi informuoti katedrą apie pasirengimą ginti Baigiamąjį darbą.

71. Ginant darbą einamąjį studijų semestrą ir gavus neigiamą įvertinimą, būtina vadovautis šio Aprašo XI skyriuje išdėstytomis nuostatomis.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

67. Kiekvienos katedros vedėja (-jas) einamojo studijų semestro (nuolatinį studijų – V, iššestinių – VII) pradžioje per 2 – 3 savaitę parengia ir viešai skelbia Baigiamųjų darbų rengimo ir gynimo grafiką.

68. Šis Aprašas įsigalioja, patvirtinus jį Direktorius įsakymu.

69. Šis Aprašas skelbiamas Kolegijos internetinėje svetainėje.
